

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 20 травня 2020 року

№ 31/1

Про проекти законів України
(реєстр. №№ 3200 та 3200-1)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув проекти законів:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства та полювання та запобігання незаконному полюванню (реєстр. № 3200 від 11.03.2020), внесений народними депутатами України Бондаренком О.В., Монастирським Д.А., Андрійовичем З.М., Матусевичем О.Б.,

про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства та полювання, а також боротьби з браконьєрством) (реєстр. № 3200-1 від 17.03.2020 (альтернативний)), внесений народним депутатом України Литвиненком С.А., та відзначає.

1. Метою проекту Закону № 3200, відповідно до пояснювальної записки, є підвищення ефективності управління у сфері мисливського господарства, забезпечення його збалансованого розвитку, зокрема шляхом боротьби з незаконним полюванням, заборони використання під час полювання оптико-електронних приладів та приладів нічного бачення, врегулювання відносин між власниками та користувачами мисливських угідь у частині плати за користування мисливськими угіддями.

Проектом Закону передбачається внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України (далі – ККУ) та законів України «Про мисливське господарство та полювання», «Про тваринний світ», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», зокрема пропонується: назву дозвільного документу на добування мисливських тварин – «ліцензія» – замінити на «картку добування»; встановити порядок

розрахунку розміру плати за користування мисливськими угіддями; надати більш широку можливість органам місцевого самоврядування здійснювати заходи щодо охорони державного мисливського фонду; збільшити відповідальність за порушення правил полювання тощо.

Міністерство енергетики та захисту довкілля у своєму висновку зазначило, що законопроект пропонується спростити порядок затвердження лімітів використання мисливських тварин, норм добування мисливських тварин, віднесених до державного мисливського фонду (зміни до статті 16 Закону України «Про мисливське господарство та полювання»). Однак у законопроекті не визначено порядок встановлення норм добування мисливських тварин, віднесених до державного мисливського фонду.

Окрім цього, природоохоронним законодавством не віднесено до повноважень обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій затвердження лімітів використання мисливських тварин як природного ресурсу загальнодержавного значення.

Мінекоенерго зазначає, що прийняття законопроекту у запропонованій редакції призведе до неузгодженості між законодавчими актами України і різного правового застосування.

Враховуючи вищезазначене, Мінекоенерго пропонує частини першу та другу підпункту 3 пункту 1 розділу I законопроекту викласти у такій редакції: «Полювання на парнокопитних тварин, куницю лісову, бобра, борсука, ондатру, бабака, білку, віднесених до державного мисливського фонду, здійснюється відповідно до лімітів, які затверджуються на мисливський сезон центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, на підставі пропозицій користувачів мисливських угідь, погоджених з обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Полювання на інших мисливських тварин, віднесених до державного мисливського фонду, регулюється нормами відстрілу, які встановлюються на мисливський сезон центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.».

Оскільки тхір лісовий, занесений до Червоної книги України, тому Мінекоенерго пропонує підпункт 4 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«4) У статті 17:

в частині другій слово «лося» виключити;

в частині третій слова «тхора лісового» виключити.»

Мінекоенерго підтримує прийняття зазначеного законопроекту в першому читанні за основу за умови врахування зазначених зауважень при підготовці законопроекту до другого читання.

Державне агентство лісових ресурсів України зазначило, що прийняття проекту Закону № 3200 дозволить удосконалити законодавство щодо боротьби з незаконним полюванням, а також врегулювати відносини між власниками та користувачами мисливських угідь у частині плати за користування мисливськими угіддями.

Держлісагентство підтримує прийняття законопроекту № 3200.

У своєму висновку Державна екологічна інспекція надала пропозиції до законопроекту.

Київський еколого-культурний центр у своєму листі пропонує підтримати законопроект № 3200.

Головне науково-експертне управління, проаналізувавши законопроект № 3200, висловило щодо його змісту ряд зауважень та пропозицій, зокрема проектом Закону доповнюється пункт 4 частини 1 статті 20 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» відповідно до якого забороняється «полювання із застосуванням або використанням заборонених знарядь та забороненими способами, а саме: оптико-електронних приладів для візуалізації температурного поля та вимірювання температури (тепловізійних приладів) та приладів нічного бачення», однак дана норма не узгоджена із чинним абзацом 7 цього ж пункту, у якому вже передбачена заборона на використання під час полювання штучних світлових джерел, приладів та пристроїв для підсвічування мішеней, у тому числі приладів нічного бачення.

Головне управління вважає недостатньо аргументованою пропозицію щодо виокремлення в межах частини 1 статті 248 «Незаконне полювання» ККУ такого суспільно небезпечного діяння як полювання із застосуванням оптико-електронних приладів для візуалізації температурного поля та вимірювання температури (тепловізійні прилади) та приладів нічного бачення, а також порушення правил поведінки з мисливськими тваринами при полюванні на них. Відповідно до чинного законодавства забороненими знаряддями полювання, зокрема визнається й використання клею, петель, капканів, підрізів, звуковідтворювальних приладів та пристроїв, електричного обладнання для добування тварин тощо, але при використанні вказаних знарядь під час полювання тягне за собою кримінальну відповідальність виключно, якщо воно заподіяло істотну шкоду.

Також Головне управління вважає юридично некоректною пропозицію встановити за вчинення злочинів, передбачених відповідними частинами статей 248 та 249 ККУ, «конфіскацію знарядь і засобів вчинення правопорушення (у тому числі транспортних засобів, які застосовувалися для полювання чи переслідування звірів, птахів чи інших видів тваринного світу з метою добування) та всього добутого», враховуючи, що з метою усунення корупційних ризиків відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо

виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації» із усіх санкцій Особливої частини ККУ поетапно були виключені положення стосовно застосування так званої спеціальної конфіскації (конфіскації предметів, засобів, знарядь вчинення злочину тощо).

Узагальнюючий висновок Головного науково-експертного управління: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

2. Основною метою законопроекту № 3200-1, відповідно до пояснювальної записки, є покращення стану мисливської галузі в Україні, спрощення процедури надання у користування мисливських угідь, підвищення ролі та самостійності користувачів мисливських угідь у веденні мисливського господарства та у боротьбі із порушниками правил полювання, підвищення відповідальності цих порушників за порушення правил полювання, визначення прав та обов'язків мисливців при проведенні полювання та перебування у мисливських угіддях.

Проектом Закону № 3200-1 передбачається внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та законів України «Про мисливське господарство та полювання», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про захист тварин від жорстокого поводження», зокрема пропонується: нова редакція ряду термінології Закону України «Про мисливське господарство та полювання»; встановлюються нові порядки затвердження лімітів використання мисливських тварин, віднесених до державного мисливського фонду; створення єгерської служби для охорони мисливських угідь; встановити розміри плати за користування мисливськими угіддями; посилити відповідальність за порушення законодавства у сфері мисливського господарства і полювання тощо.

Мінекоенерго України у своєму висновку зазначило, що прийняття законопроекту у запропонованій редакції призведе до неузгодженості між законодавчими актами України і різного правового застосування.

Мінекоенерго надало ряд зауважень та пропозицій до проекту Закону та вважає, що законопроект потребує доопрацювання.

Державне агентство лісових ресурсів України у своєму висновку висловило ряд зауважень до положень проекту Закону, зокрема пропонується у статті 20 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» «як виняток, дозволити розкопування нор, у яких засипало мисливського собаку, із подальшим обов'язковим поновленням верхнього шару ґрунту над норою». Однак, запропоноване доповнення статті 20 вищевказаного Закону не узгоджується з вимогами Закону України «Про тваринний світ».

Держлісагентство не підтримує прийняття проекту Закону № 3200-1 у запропонованій редакції.

Державна екологічна інспекція у своєму висновку висловила ряд пропозиції та зауваження до проекту Закону № 3200-1.

Київський еколого-культурний центр, ГО «Зелена сила», Платформа громадського суспільства України – ЄС у своїх листах висловили низку зауважень до проекту Закону та пропонують відхилити законопроект № 3200-1 як такий, що порушує загальноприйняті засади регулювання мисливських господарств, полювання, охорони тваринного світу.

Громадські спілки «Всеукраїнська асоціація мисливців та користувачів мисливських угідь» у Вінницькій та Миколаївській області, ГО «Міжрайонне товариство мисливців і рибалок «Тахтаївське», «Східний мисливський клуб», «Мисливсько-рибальський клуб «ТУР», ТОВ «Мисливців Арбузинщини», «Мисливці Доманівщини», Казанківське та Новобузьке мисливсько-рибальські господарства, Сумська обласна організація УТМР, Ямпільська районна організація УТМР, громадянин Черняєв С.М. надіслали листи щодо підтримки проекту Закону № 3200-1.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку зазначило, що зауваження зазначені до положень проекту реєстр. № 3200 актуальні й щодо відповідних положень альтернативного законопроект. Також Управління висловило щодо проекту Закону № 3200-1 додаткові зауваження та пропозиції, зокрема, що деякі нові визначення основоположних термінів до Закону України «Про мисливське господарство та полювання» є недоречними, оскільки може негативно вплинути на охорону та стале використання об'єктів тваринного світу. Також проектом Закону вилучається низка термінів, вилучення яких може ускладнити застосування відповідних положень закону.

Змінами до частин 4 статті 26 та частини 2 статті 40 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території заказників та охоронних зонах дозволяється полювання. Головне управління вважає, що такий підхід не узгоджується із преамбулою цього ж Закону та що полювання як «дії людини, спрямовані на вистежування, переслідування з метою добування і саме добування (відстріл, відлов) мисливських тварин» є несумісним, зокрема, зі збереженням генофонду тваринного світу.

У змінах до частини 5 статті 39 Закону України «Про тваринний світ» формулювання «у період масового розмноження диких тварин» пропонується замінити на «у місцях масового розмноження диких тварин». Управління вважає, що на практиці буде складно довести приналежність конкретної території до «місць» масового розмноження тварин, щоб встановити там заборону на «проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою», що негативно вплине на середовище існування та умови розмноження диких тварин, охорона яких регулюється цією статтею.

Узагальнюючий висновок Головного науково-експертного управління: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно відхилити.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства та полювання та запобігання незаконному полюванню (реєстр. № 3200 від 11.03.2020), внесений народними депутатами України Бондаренком О.В., Монастирським Д.А., Андрійовичем З.М., Матусевичем О.Б., прийняти за основу;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства та полювання, а також боротьби з браконьєрством) (реєстр. № 3200-1 від 17.03.2020), внесений народним депутатом України Литвиненком С.А., відхилити. Врахувати окремі пропозиції законопроекту № 3200-1 у проекті Закону № 3200 при його доопрацюванні до другого читання.

2. Співдоповідачем при розгляді законопроектів від Комітету визначити народного депутата України, голову Комітету Бондаренка Олега Володимировича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО